

Piiriveere Liider infoleht Nr. 1 / 2013

UUEL AASTAL UUE HOOGA

Hea infolehe lugeja!

Uue aasta tegemised on hoogsalt tuure kogumas ning oleme võtnud eesmärgiks kõigile teilegi edaspidi kord kvartalis teada anda, mis tehtud, teoksil ja tulevikus plaanis. Lisaks tegevusgrupi uudistele on plaanis sõna anda taotlejatele, meetmenõustajatele, hindajatele, volinikele ja liikmetele, kes soovivad sõna sekka öelda. Käesolevast infolehest leiategi juba rubriigid „Meetmenõustaja annab nõu“ ning „Projektitaotleja kogemused“. Kaastöid oma elluviidud projektide tutvustamiseks ootame ka teilt!

Järgmises infolehes loodame muuhulgas anda eelteavet järgmise, 2014-2020 eelarveperioodi Leader programmi ning Piiriveere Liideri järgmise perioodi strateegia koostamise ettevalmistustööde kohta.

On rõõm peale pooleteiseaastast lastega kodus olemise pausi taas tööpõlde tagasi olla ja anda oma panus piirkonna arendamisse. Soovin edu ja jaksu 1. märtsi tähtajaks projektide esitamisel ning etteruttavalt palju õnne kogu Piiriveere perele tegevusgrupi peagi saabuval seitsmendal sünnipäeval!

Kaidi-Mari Liping
Juhatuse esimees

KOOSOLEKUD, INFOPÄEVAD. MIDA RÄÄGITI, MIDA OTSUSTATI?

Volinike koosolek on sellel aastal koos käinud juba kahel korral. 4. jaanuari koosolekul kinnitati hindamiskomisjoni koosseis kaheks aastaks. Hindamiskomisjoni liikmete osas muudatusi ei tehtud. Hindamiskomisjoni koosseisuga saab tutvuda [siin](#).

Koosolekul kinnitati vaideotsused nelja projekti osas ning jooksvate küsimuste all said volinikud täiendavat infot koostööprojekti „Elu kahe maailma piiril“ kohta. 22. jaanuari volinike koosolekul kinnitati hindamiskomisjoni ettepanek projektitaotluse kinnitamata jätmise osas, samuti kinnitati tegevuskava muudatused üldkoosolekule esitamiseks.

4. jaanuaril toimus volinike, hindamiskomisjoni ja meetmenõustajate ühine **arengukoosolek**, kus arutati meetmenõustajate ja hindamiskomisjoni koostööd ja selle tõhustamist. Otsustati, et vajalik on korralda ühine koolitus, kus näitlikult tehakse läbi kogu hindamisprotsess. Hindamiskomisjoni ja meetmenõustajate ühiskoolitus toimub juba 19.-20. veebruaril ning järgmises infolehes saate sellest täpsemalt lugeda.

Seoses PRIAga halduslepingu sõlmimisega olime arengukoosolekule kutsunud külalisesinejad PRIA-st: Madli Ilves, juriidilise osakonna peaspetsialist - jurist ja Marek Treufeldt, Leader toetuste büroo juhataja, kes tutvustasid haldusmenetluse seaduse rakendamist tegevusgrupi töös.

Piiriveere Liideri arengukoosolek Mäe loodusmajas

22. jaanuaril pidasime maha aasta esimese **üldkoosoleku**, mille päevakorda kuulusid põhikirja muudatuste kinnitamine, eelarve ja tegevuskava kinnitamine ja Piiriveere Liideri koostööprojekti taotluse esitamine 4. meetmesse.

Põhikirja muudatused olid tingitud asjaolust, et vastavalt uuenenud Leader-määruse nõuetele peab tegevusgrupi juhatusse kuuluma vähemalt kolm liiget. Kuni 19. detsembrini 2012. a. oli Piiriveere Liider juhatus olnud 1-liikmeline, nüüd kuulub juhatusse 3 liiget. Üldkoosolek kinnitas põhikirja uue redaktsiooni, 2013. a. eelarve ja tegevuskava ning koostööprojekti taotluse esitamise. Jooksvate küsimuste all andis volinik Tiit Niilo Nopri Talumeiereist ülevaate MTÜ Maitsev Lõuna-Eesti tegemistest.

Piiriveere Liideri üldkoosolek 22.01.2013

22. jaanuaril korraldasime potentsiaalsetele taotlejatele **infopäeva**, millest osavõtt oli väga aktiivne – kohal oli 35 huvilist. Infopäeva käigus tutvustasime taotlejatele Piiriveere Liideri strateegia rakendamise meetmeid. Meetmenõustajad andsid lühikese ülevaate meetmete eesmärkidest ja toetavatest tegevustest. Kohapeal oli võimalik oma kavandatava projektitaotluse osas meetmenõustajatega konsulteerida.

Hindamiskomisjoni tööst andis ülevaate ja vastas küsimustele hindamiskomisjoni esimees Ragner Lõbu.

Oma elluviidud projektist ja taotlemise protsessist rääkis Obinitza juuksurialongi esindaja Kristi Valk. Tutvustasime ka Leader-määruse muudatusi. Üks olulisemaid muudatusi on seotud kavandatavate tegevuste elluviimisega. Uue määruse kohaselt tuleb tegevused ellu viia ja viimane kuludeklaratsioon esitada hiljemalt 31.12.2014 (muudatus kehtib ka eelnevalt esitatud taotlustele). Teine oluline muudatus puudutab asjaolu, et nüüdsest peab kuue kuu jooksul peale PRIA positiivse otsuse saamist olema tehtud kavandatavast investeeringust vähemalt 25% kogu investeeringu abikõlbulikkust maksumusest. Leader – määrusega saad tutvuda [siin](#).

1.MÄRTS – PROJEKTIDE ESITAMISE TÄHTAEG!

Piiriveere Liideri 2007-2013 eelarveperioodi vahendid projektitaotluste rahastamiseks on ammendumas. 14.02.2013 – 01.03.2013 on suure tõenäosusega viimane selle

eelarveperioodi taotlusvoor, kus avatud kõik meetmed:

Meede 1 – Huvitegevuse võimaluste suurendamine. Toetuste eelarve 89 313 eurot.

Meede 2 – Miljööväärtuse ja pärimuskultuuri säilitamine ja loomine. Toetuste eelarve 54 845 eurot.

Meede 3 – Ettevõtluse arendamine. Toetuste eelarve 76 703 eurot.

Meede 4 – Koostöö arendamine. Toetuste eelarve 28 833 eurot.

Täpsem info taotlemise kohta [siin](#).

MEETMENÕUSTAJA ANNAB NÕU

Palusime meetmenõustaja Ingrid Kalal vastata paarile nõustaja poole pöördumist puudutavale küsimusele.

Piiriveere Liider meetmenõustaja Ingrid Kala.

Mida täpsemalt meetmenõustaja nõustab?

„Kui taotlejal on soov ja tahe realiseerida mõni idee, kuid napib teadmisi, kas see idee võiks olla toetatav Piiriveere Liiderist, siis esmane pöördumine võiks olla just meetmenõustaja poole. Nõustamine ei ole taotlejale ideede genereerimine ega taotleja eest projekti valmis kirjutamine, vaid läbi ühise arutelu selge ja reaalse projektitaotluseni jõudmine. Meetmenõustajalt peaks taotleja saama kinnitust projekti sobivuse kohta kavandatavasse meetmesse ja nõuandeid, kui on vajadus midagi sisuliselt muuta. Meetmenõustaja oskab näha ja ennetada varasemates taotlusvoorudes esinenud tüüpvigu või oma kogemusele tuginedes aidata taotlejal ideed meetmesse sobitada ja jälgida, et taotlus oleks vastavuses Leader-määruse nõuetega.“

Milline eeltöö peaks taotlejal olema eelnevalt tehtud, kui ta pöördub meetmenõustaja poole?

„Oleneb taotlejast. Pöörduda võib igas staadiumis. Algaja projektikirjutaja võib pöörduda ka idee tasandil. Siis jõutakse vestluse käigus selgema eesmärgi ja oodatava tulemuseni, et seejärel hakata juba taotlust vormistama. Oma projektitaotluse soovitan nõustajale saata ka kogenud projektikirjutajal, sest kõrvalseisja oskab hinnata taotluse arusaadavust paremini kui ise seda mitmeid kordi lugedes. Oluline on muidugi enne taotluse kirjutamist strateegia ja rakenduskavaga tutvumine, selle võiksid alati üle vaadata ka staažikad taotlejad. Kindlasti võiks taotlejal nõustamisele tules olla ülevaade kavandatava tegevuse eelarvest. „

Millistes projekti elluviimisega seotud küsimustes tasub pöörduda meetmenõustaja poole?

„Ükski küsimus ei ole rumal ega liiast. Küsimusi võib tekkida erinevatel aegadel: projekti kavandamisel, taotluse ja eelarve kokkuseadmisel, projekti elluviimisel või kuludeklaratsiooni esitamisel. Minu senine kogemus ütleb, et kõige paremini on sujunud koostöö selliselt, et esmalt saame taotlejaga kokku ja räägime projekti ideest. Edasine nõustamine toimub siis juba elektrooniliselt või telefonitsi. Taotlusblanketil mõne lahtri täitmisega kimpu jäämisel võib, lisaks meetmenõustajale, abi saada ka büroost. Alati on mõistlik enne küsida kui hiljem ümber teha. Kasutage julgesti nõustamist! Seda enam, et see on taotleja jaoks tasuta teenus. Lennukaid ideid ja mõelgem ikka sellele, kuidas meie elu siin piirkonnas oleks parem ja jätkusuutlikum!“

PROJEKTITAOTLEJA KOGEMUSED

Kõik Piiriveere Liideri liikmed ja piirkonnas tegutsevad taotlejad on oodatud meie infolehes tutvustama oma edukaid ja elluviidud projekte. Kui sooviksid oma projekti järgmises infolehes tutvustada, saada oma lugu koos illustreerivate fotodega aadressile piiriveere@piiriveere.ee 31. märtsiks.

Käesolevas infolehes oleme palunud oma edukast projektitaotlusest rääkima Obinitša juuksurialongi esindaja Kristi Valgu, kes infopäeval taotlejatele andis suurepärase ülevaate taotluse esitamisel ja projekti elluviimisel tekkivatest küsimustest ja ettearvamatutest

olukordadest.

Kristi infopäeval 22.01.2013

Kristi esitas 2011. aastal ettevõtlusmeetmesse projektitaotluse Obinita juuksurisalongi rajamiseks. Taotlus rahuldati ja projekt on nüüdseks edukalt lõpule viidud. Palusime Kristil vastata mõnele küsimusele seoses projektitaotluse kirjutamisega:

Kas projektitaotluse koostamine oli lihtne või keeruline?

„Projektitaotluse koostamine oli minu jaoks pigem lihtne kui keeruline. Ühelt poolt oli selle põhjuseks kindlasti meie projekti lihtne ja arusaadav eesmärk. Samas pole ka taotluses olevad küsimused, millele tuleb vastata, keerulised - aitavad pigem ka endal kogu projekti ja sellega seonduva läbi mõelda. Kõige keerukam oli kindlasti eelarvetabeli ja lahtri "tasuvuse kirjeldus" täitmine.“

Millist abi vajasite projektitaotluse kirjutamisel?

„Mitmel korral kohtusin meetmenõustajaga, kas aitas erinevate tekkinud küsimuste puhul. Näiteks, mida tuleb kirjutada lahtrisse "tasuvuse kirjeldus", kuidas valida projekti algus- ja lõppkuupäev jne. Samuti aitas meetmenõustaja mõelda läbi projekti sellest küljest, et kuidas toimub kogu projekti elluviimise protsess (millal ja mis dokumendid kuhu esitada, millal mida teha tuleb jne). Samuti lugesin erinevaid dokumente. Näiteks Piiriveere Liidri arengustrateegiat ja meetmekirjeldusi, samuti Meremäe valla ja Mokornulga arengukava. Seda selleks, et leida ühisosa oma projekti ja strateegiates ära toodud eesmärkide ning piirkonna probleemide (näiteks puuduvate teenuste) kohta. Rääkisime ka teiste juuksuritega, kes maapiirkondades töötavad, et saada aimu nende probleemidest ja muredest, et neid siis kas ise vältida või nendeks valmis olla.“

Mis tekitas taotlemisel kõige rohkem küsimusi, probleeme?

„Küsimusi taotluse kirjutamisel ikka tekkis, just näiteks PRIA taotlusvormi küsimused, kus tuleb kas ei või jah vastata või mingisuguseid koode teada. Probleemne oli kindlasti vahendite leidmine, et teha ära kõik kulutused ja investeeringud. See tähendas ju ka üsna suuri võlgasid mitmeks kuuks, mis ikka hirmutavad ja paha enesetunde tekitavad.“

Millise kogemuse saite projektitaotluse kirjutamisest ja projekti elluviimisest?

„Kui on idee ja soov see ellu viia, siis ei tohi jääda mõtlema, kas ikka alustada taotlemisprotsessiga või mitte. Kuigi projekti kirjutamine võib tunduda keeruline ja hirmutav, tuleb lihtsalt maha istuda ja kusagilt peale hakata. Kohati tulevad küll tagasilöögid ja tekib palju küsimusi. Meetmenõustaja abiga saime neist üle, astuda jälle sammu edasi. Kuni lõpuks saigi taotlus tehtud ja ka projekt ellu viidud.“

Obinita juuksurisalong

KOOSTÖÖPROJEKT „ELU KAHE MAAILMA PIIRIL“.

Projekt „Elu kahe maailma piiril“ jutustab lugu ühest erilisest paigast Venemaa ja Läti piiril, kuhu veel ei ulatu urbaniseerunud ja suurtööstuslik maailm. Lõuna–Eesti Leader tegevusgrupid on alustanud koostööprojektiga, mille raames kerkivad suvel Lõuna-Eesti maastikule National Geographicule iseloomulikud kollased aknakujulised raamid.

Projekti eesmärkideks on piirkonnale tuntuse ja külastajate toomine ning oma identiteedi tugevdamine. Tekivad erinevad temaatilised turismimarsruudid, mis annavad täiendava põhjuse Lõuna-Eestit avastada. Kollaste akende piirkondade tutvustamiseks korraldatakse kohaturunduse kampaania „Elu kahe maailma piiril“, mis kutsub nii sise- kui väliskülastajaid tutvuma Lõuna-Eesti rikkaliku kultuuripärandi, imelise looduse ja innovaatilise ettevõtlusega. Need paigad, kuhu aknad paigutatakse, hakkavad turundama kogu ümbritsevat piirkonda ning sellest saavad kasu läheduses olevad ettevõtjad, kes erinevaid teenuseid ja tooteid külastajatele pakuvad.

Kokku paigaldatakse Lõuna-Eestisse 21 raami. Kuni 10. jaanuarini said kõik soovijad esitada oma ettepanekuid, milline oleks see paik piirkonnas, mis oleks väärt „raamistamist“. Kokku esitati üle 100 objekti, neist Piiriveere piirkonnast viisteist. Jaanuari keskel valis piirkondlik valikukomisjon välja 5 objekti, mis astusid võitlustulle meie piirkonda eraldatava kolme raami eest. Pärast lõpliku valikukomisjoni otsust kaunistavad 2013.a. suvest meie piirkonda kollased raamid Räpinas, Podmotsa külas ja Obinitsa külas. Suur tänu kõigile, kes kaasa mõtlesid ja oma ettepanekud esitasid!

MAAMAJANDUSE INFOKESKUSE UUDISED

29.01.13 esitles Ernst & Young Baltic AS Põllumajandusministeeriumi tellimusel valminud uuringu "Avalikuks kasutamiseks mõeldud objektide mõju kogukonnale ning investeringute vajadus sotsiaalse ja tehnilise infrastruktuuri parandamiseks maapiirkondades" tulemusi. Uuringu eesmärgiks oli analüüsida, mida on külameetme toetuste abil aastatega külade arendamisel ja uuendamisel ära tehtud, kuidas see on kogukondadele mõjunud, milline on hetkeolukord ning milline on sotsiaalse ja tehnilise infrastruktuuri toetusvajadus maapiirkondades. Uuringu keskmes olid külameetmest toetust saanud ning mittesaanud küla-, seltsi- ja kultuurimajad kui avalikud kooskäimiskohad, mille puhul analüüsiti nende majanduslikku olukorda ja võimalusi nende kestliku majandamise tagamiseks. Uuringu käigus analüüsiti külade sotsiaalse ja tehnilise infrastruktuuri hetkeolukorda ning vajadusi, seniste toetuste mõju ja uuriti süvitsi kogukonnateenuste ning kogukonna arengule suunatud nõuandeteenuse vajadusi ja võimalusi järgmisel Euroopa Liidu toetusfondide programmiperioodil.

Ühe sihtrühmana küsitleti ka Leader tegevusgruppide juhte. Leader tegevusgruppide puhul otsiti vastuseid küsimustele: kogukonnateenuse osutamine; maapiirkondade sotsiaalne ja tehniline infrastruktuur; külameetme toetuste jagamine ja uue programmiperioodi külameede.

Uuringuga on võimalik tutvuda [siin](#)

KALENDER

- 19-20. veebruar Hindamiskomisjoni ja meetmenõustajate koolitus
- 1. märts Projektitaotluste esitamise tähtaeg
- 7.märts Volinike koosolek
- 23. aprill Üldkoosolek

Jälgige sündmusi meie kodulehe kalendrist [siin](#)!

